

Hets och illusioner kring toppmötet

Den hetspropaganda, med fred och avspänning som alibi, vilken påbörjades med Chrustjews skrivelser i lördags fullföljes av rysk press och radio. I den ryska radion sågs exempelvis ungefär samtidigt att Chrustjews vädjan är "en stråle av ljus", att denna vädjan "har effekten av en explosionerande bomb" och att dess resultat blir att "USA och England står isolerade". På samma sätt arbetar tidningarna. Det talas om att fredens och förnuftets röst "måste överrösta kanonerna", att de amerikanska och engelska aktionerna innebär försök i stor stil att kolonisera Mellanöstern, att folkens röst i alla länder kräver "ut med imperialisterna ur Libanon och Jordanien". I raseri fordrar man alltså en uppgörelse som skall trygga freden, men anser samtidigt att denna uppgörelse måste ske i den form som Ryssland anser lämplig och innefatta godtagande av de krav som Ryssland uppställt. Kort sagt, det är ännu tydligare nu än det var i lördags att Chrustjev med sin hänvändelse avsett helt enkelt propaganda i panikens tecken, att vad han åsyftar inte är en kompromiss, utan Västerterns kapitulation.

Västmakterna har genom sitt dröjsmål och genom sina analyser av läget redan brutit udden av den ryska framstötten. Eisenhower och Macmillan förklarar att de gärna går med på ett toppmöte som anknöptes till FN eller rent av får karaktären av en session av säkerhetsrådet, med statscheferna från olika länder som delegater. Av deras uttalanden görs det emellertid klart att man inte räknar på andra resultat än som skulle kunnat vinnas — men inte har vunnits — genom ordinarie förhandlingar inom säkerhetsrådet. Eisenhower påpekar i sitt brev till Chrustjev att försök gjorts inom säkerhetsrådet "att utrusta Libanon med ökat FN-skydd i syfte att bevara dess integritet och självständighet och sålunda möjliggöra ett omedelbart tillbakadragande av Förenata staternas styrkor"; dessa förslag har, betonar han, fallit på Rysslands veto, och han

ställer frågan hur Ryssland kan "företräda sitt påstående att Förenata staternas styrkor i Libanon äventyrar världsfreden med sitt bruk av veto mot dessa två förslag". Det är naturligt att den amerikanske presidenten likaledes ställer frågan om "Sovjetunionen, genom att tillskriva andra krigiska motiv och själv skryta av sin makt på atom- och raketprojektilernas område, söker avleda uppmärksamheten från den fortgående undermineringen av små staters självständighet". Med all rätt beklagar han också att den ryska regeringen "under så många månader vägrat att gå med på tillräckliga förberedelser för ett möte på högsta nivå".

Av Västerterns statschefer synes de Gaulle representera den mest utpräglade skepticismen i fråga om ett toppmöte i FN:s regi; han talar om att ett sådant möte knappast kan vara av värde annat än för televisionsfolket i skilda länder, men godtar i princip tanken på en konferens av något slag. Den västtyska regeringen har förklarat att enligt dess övertygelse "den amerikanska och brittiska aktionen i Libanon och Jordanien var dikterad av en önskan att effektivt stoppa en farlig händelseutveckling i Mellanöstern".

Det i går kväll framförda förslaget från Chrustjev går ut på att Ryssland godtar förslaget om en toppkonferens inom säkerhetsrådets ram om arabstaterna också får delta i konferensen. Såvitt man kan förstå av det korta meddelandet innebär svaret att den ryske diktatorn tvingats över på defensiven och att han nu söker sabotera tanken på ett toppmöte genom ett orimligt motförslag. Med arabstaterna måste rimligen i detta sammanhang menas just de stater som är mer eller mindre klart anslutna till Nasser. Att dessa stater skulle vara med på en toppkonferens, men däremot inte Israel, Turkiet, Persien, Libanon och Jordanien, är uppenbarligen en tanke som västmakterna saknar varje skäl att godta.

Återhämtningen efter den ryska propagandaoffensiven synes vara allmän. Man godtar tanken på ett möte i en eller annan form, men har knappast några illusioner om att en sådan konferens skulle kunna bli av större betydelse. Det anses nödvändigt att Libanon och Jordanien genom västmakternas trupper eller genom internationella styrkor säkras mot öppna eller dolda angrepp från de av Nasser och hans anhängare i förbund med Sovjet dirigerade regeringarna. Hur än ett sådant möte är beskaffat kan det inte leda till att västmakterna drar tillbaka sina trupper utan att de ersätts av FN-styrkor — och denna möjlighet har Ryssland självt genom sina veton i fråga om Libanon avvisat. Rent teoretiskt kan naturligtvis tänkas att, såsom Aneurin Bevan framkastade i underhuset i tisdags, mötet skulle kunna leda till att alla de närmast intresserade staterna garanterade integritet och oberoende för de små staterna i Mellanöstern. Men det förefaller minst sagt osannolikt att Chrustjev och Nasser skulle gå med på en sådan garanti, då deras syfte är att genom infiltration, uppror och eventuellt direkta militära aktioner krossa dessa staters självständighet och införliva dem i Nassers system. Och även om garantier av denna art skulle ges i traktater, måste det för demokratierna vara tydligt att Chrustjev och Nasser inte känner sig bundna av några överenskommelser och att det är dårskap att lita på deras löften och deras heder.